

Wat hebben we geleerd?

Jongeren willen! – Jongeren tonen veel interesse en een grote bereidheid om op verschillende manieren betrokken te zijn.

Het kan! – De mogelijkheid voor een jongerenparticipatie die flexibiliteit biedt en een kortere looptijd is juridisch haalbaar.

Flexibiliteit en toegankelijkheid – Een laag instapbedrag, flexibiliteit, korte looptijden en duidelijke voorwaarden maken deelname aantrekkelijk.

Heldere communicatie – transparante en toegankelijke communicatie zonder ingewikkeld jargon vergroot de betrokkenheid.

Juridische uitdagingen en oplossingen – Een garantstelling met reguliere participaties is niet mogelijk, maar een model met coupures en een teruggeefrecht met rentevergoeding bij vroegtijdige uitstap biedt een haalbare oplossing.

Uitdagingen van het teruggeefrecht

Juridisch: Projecten renderen vaak pas later, terwijl er bij een vroege uitstap toch een vergoeding moet worden geboden.

Communicatief: Een lastige klus: Een aantrekkelijk aanbod communiceren, terwijl je dient te voldoen aan de wet Financieel Toezicht.

Financieel: De coöperatie moet vroegtijdig uitstappen kunnen financieren, inclusief het terugkopen en vooruitbetaalde baten.

Overweging: alleen coupures?

Het weglaten van het teruggeefrecht zou eenvoudiger zijn, maar dit kan voor jongeren een dealbreaker zijn.

DOE MEE

en maak het verschil. Onze tips:

Start vandaag met het betrekken van jongeren en zet in op een toekomstbestendige energietransitie! Organiseer bijeenkomsten, gebruik sociale media en bied concrete, flexibele participatiemogelijkheden.

Begin en doe ervaring op – Reserveer een aantal participaties specifiek voor jongeren en experimenteer met verschillende instapmodellen. Maak gebruik van testgroepen om de meest effectieve aanpak te bepalen. Trek gelijk op met de uitgifte van reguliere participaties in het ontwikkel-, communicatie- en juridische traject.

Zorg voor transparantie – Jongeren willen exact weten hoe hun bijdrage wordt gebruikt en wat de impact ervan is. Infographics en korte video's kunnen helpen om de voordelen helder te communiceren.

Werk samen – Betrek middelbare scholen, hogescholen, jongerenorganisaties en sportclubs om een breed bereik te realiseren. Richt denktanks op met jongeren en betrek hen bij het vormgeven van het aanbod.

Maak het toegankelijk – Zorg ervoor dat deelname eenvoudig en laagdrempelig is. Bied digitale instapmogelijkheden aan, bijvoorbeeld via een app. Een eenvoudige inschrijfprocedure zonder verborgen kosten is essentieel.

MEEDOEN? GRAAG! maar niet voor de Bühne

jongeren betrekken bij coöperatieve energieprojecten

Meer weten of een van de volgende onderzoeksresultaten ontvangen?

- ! Uitkomsten onderzoek en gesprekken jongeren
- ! Conceptovereenkomst jongerenparticipatie Zonnepark Wijkerbroek (EWEC)
- ! Inclusiviteitsmodel: jongeren betrekken bij een lokaal omgevingsfonds

Neem contact op met Provincie Utrecht of de EigenWijkse Energie Coöperatie.

energietransitie@provincie-utrecht.nl info@ewec.nl

Het onderzoek is uitgevoerd door Dorien Bartels (DAB consulting) en de EigenWijkse Energie Coöperatie in opdracht van de Provincie Utrecht.

provincie :: Utrecht

Foto's: Kuifje, Adrie Gouweleeuw

Energiecoöperaties werken bevolgen en vol passie aan de lokale energietransitie, en aan een duurzame toekomst voor de volgende generatie. Maar hoe vaak worden jongeren echt actief betrokken bij deze projecten? En hoe willen zij betrokken zijn?

De EigenWijkse Energiecoöperatie sprak met zo'n 50 jongeren uit verschillende leeftijdscategorieën over participatie bij zonnenvelden. De ideeën die dit heeft opgeleverd zijn verder uitgewerkt met focus op de doelgroep jongeren tussen de 18 en 30 jaar.

Deze verkenning is uitgevoerd in opdracht van de Provincie Utrecht. De inzichten zijn gebundeld in deze brochure met praktische handvatten voor energiecoöperaties.

? **Wat willen jongeren?**

? **Welke communicatiemiddelen bereiken hen effectief?**

? **Hoe kan een kansrijk participatiemodel eruit zien?**

Jongeren willen meedoen:

! **Meepraten en meedenken met gemeenten en projectontwikkelaars**

! **Financieel participeren op een manier die past bij hun levensfase en financiële mogelijkheden**

! **Medenken en beslissen over bestedingen vanuit lokale omgevingsfondsen**

Opgave voor de energiecoöperatie: Creëer een interessant aanbod!

Jongeren bereiken:

In deze brochure staat een aantrekkelijk aanbod voor financiële participatie voor jongeren tussen de 18 en de 30 jaar centraal. In het kader wordt kort uitgeweken naar hun mogelijke rol bij een lokaal omgevingsfonds.

De onderzoeksresultaten en de uitgewerkte modellen zijn opvraagbaar (zie achterzijde).

Effectieve methoden om jongeren te bereiken

Online: Sociale media spelen een prominente rol in het dagelijks leven van jongeren. De meest effectieve platforms om jongeren te bereiken zijn Instagram, WhatsApp en LinkedIn. Korte, visueel aantrekkelijke berichten trekken direct hun aandacht. Youtube, mailings en Facebook zijn niet interessant.

Fysiek: Jongeren komen samen op locaties zoals sportclubs, studielocaties en cafés. Flyers en posters op deze plekken verhogen de zichtbaarheid. Evenementen zoals duurzame festivals of netwerkbijeenkomsten zijn ook effectief.

Interactief: Betrek jongeren via scholen, wedstrijden en lokale evenementen. Een actieve benadering is effectiever dan passieve communicatiekanalen zoals e-mails. Bijvoorbeeld een ideeënwedstrijd over de optimale benutting van zonneparken.

Jongeren betrekken bij een lokaal omgevingsfonds (inclusiviteitsmodel)

Bij veel zonneparken wordt een deel van de opbrengst toegewezen aan een lokaal omgevingsfonds, waarmee maatschappelijke initiatieven kunnen worden gefinancierd.

Actieve rol voor jongeren (18-30 jr)

Uit de gesprekken met jongeren van 18-30 jaar blijkt veel enthousiasme voor het organiseren en begeleiden van een ideeënwedstrijd op middelbare scholen. Jongeren van 12-18 jaar, middelbare scholieren, worden uitgenodigd om projectideeën in te dienen, en worden daarbij begeleid door jongeren tussen de 18-30 jaar. Deze ideeën worden aangedragen voor financiering vanuit het lokale omgevingsfonds. De plannen kunnen lokaal uitgevoerd worden, mogelijk ook met begeleiding van jongeren van 18-30 jaar.

Tips:

Communiceer zo breed mogelijk en maak er een jaarlijks feestje van.

Koppel de ideeënwedstrijd aan een activiteit op de middelbare school.

Ga een structurele samenwerking aan met scholen en het omgevingsfonds.

Selecteer twee winnende ideeën om inclusiviteit te waarborgen: een publieksprijs en een juryprijs.

Hoe groter de kans op daadwerkelijke uitvoering van de ideeën, hoe groter de motivatie.

Dit model biedt de mogelijkheid om jongeren actief te betrekken, creativiteit te stimuleren en de opbrengsten van zonne-energie lokaal te verankeren door, met en voor de doelgroep jongeren.

Wat jongeren willen:

Jongeren willen (actief) bijdragen aan duurzaamheid en daar tastbare voordelen uit halen zonder langdurige verplichtingen of hoge investeringen in één keer. Een interessant aanbod voor jongeren bestaat volgens hen uit:

1. Kleine en flexibele inleg

- Hoe kleiner het instapbedrag, hoe meer jongeren het aanspreekt. Inleg in stappen van € 5,00 is voor jongeren die willen participeren toegankelijk.
- Flexibiliteit is belangrijk, bijvoorbeeld maandelijks flexibel kunnen inleggen met de optie om een maand over te slaan.

2. Participatiebeheer in eigen handen

- Eigen inzicht en beheer van de participatie is gewenst, bijvoorbeeld via een app voor gebruikersgemak.

3. Kortere projectduur

- Jongeren voelen weinig voor het aangaan van een langdurige financiële verplichting. Een projectduur van 15 tot 30 jaar spreekt niet aan, een uitstapoptie na 5 jaar is een grote wens (voor velen zelfs voorwaardelijk).

4. ‘Verplichte’ verbondenheid met lokale coöperatie

- Jongeren accepteren een verplicht lidmaatschap bij de energievoopoperatie als deze kosteloos wordt aangeboden. Tegen betaling komt voor hen over als een valstrik, ze maken hun eigen kosten/baten afweging. Want een kleine participatie geeft een lager rendement.

Participaties voor (klein)kinderen

Een makkelijke manier om participaties beschikbaar te stellen aan een jongere doelgroep, is om deelnemers de mogelijkheid te bieden om de participaties op naam te zetten van (klein)kinderen. Op deze manier profiteren de (klein)kinderen dubbel: een betere aarde & toekomst en de financiële rendementen van de participaties. De deelname in het zonnepark is weliswaar indirect.

De betrokkenheid kan bijvoorbeeld worden vergroot door op een open dag van het zonnepark aandacht te geven aan een speciale uitnodiging aan en een passend programma met activiteiten voor (groot)ouders en (klein)kinderen. Tip: houd rekening met de jaarlijkse vrijstelling van de Belastingdienst voor schenkingen aan kinderen en kleinkinderen, deze verschillen.

Jongerenwensen: de coöperatieve kant

Jongeren betrekken bij energievoopoperaties vraagt om passend aanbod en dit blijkt geen eenvoudige opgave. De eerste stappen zijn gezet om de wensen van jongeren om te zetten in een coöperatief model voor financiële participatie; de jongerenparticipatie. Op onderdelen is doorontwikkeling nodig, energievoopoperaties moeten zelf bepalen hoe zij hiermee omgaan. Hieronder bespreken we de huidige situatie van het model voor een jongerenparticipatie. *Te allen tijde moet worden voldaan aan de Wet Financieel Toezicht.*

Lage instapmogelijkheid

Model: Participaties opdelen in kleinere coupures zodat jongeren met een laag bedrag kunnen instappen. Dit vereist aparte juridische voorwaarden.
Actie: Onderzoek en implementeer een gedifferentieerd aanbod voor doelgroepen.

Flexibele inleg

Model: Door het opdelen van een participatie in stukjes (coupures) ontstaat de mogelijkheid om met een flexibele periodieke inleg ‘toe te sparen’ naar een volledige participatie. Dit vereist aparte juridische voorwaarden en een aangepaste administratieve aanpak.
Tussenoplossing: Gebruik een aparte Excel en periodieke betaalverzoeken; actualiseer de financiële administratie (half)jaarlijks.
Gewenste oplossing: Een app voor efficiënt beheer en landelijke uitrol.
Voorfinanciering: De participaties moeten worden voorgefinancierd totdat de volledige inleg is gerealiseerd. Mogelijk heeft de coöperatie hier (beperkte) middelen voor. Een provinciaal fonds zou een structurele oplossing bieden.

Voorfinanciering door andere participanten die garant staan voor een jongerenparticipatie, als communicerende vaten, is juridisch afgewezen.

Eerdere uitstapmogelijkheden

Model: Terug-geef-recht biedt een juridische mogelijkheid om jongeren eerder uit te laten stappen, in combinatie met een mogelijke naar voren gehaalde vergoeding voor nog niet uitgekeerde baten. Dit vereist aparte juridische voorwaarden.
Actie: Vastleggen in de overeenkomst, en mogelijkheden verkennen voor het financieren van de overname van de jongerenparticipatie en voorfinanciering van een naar voren gehaalde vergoeding. Een provinciaal fonds zou een structurele oplossing bieden voor opschaling.

Persoonlijk beheer

Model: Een app die flexibiliteit biedt aan jongeren en administratieve lastenverlichting aan de coöperatie.
Tussenoplossing: Webpagina koppelen aan een administratiesysteem.
Gewenste oplossing: Lobbyen voor landelijke financiering en ontwikkeling van een professionele app.

Kosteloos lidmaatschap

Model: Gratis lidmaatschap voor jongeren om drempels te verlagen; jongeren zijn vaak onbekend met een coöperatie en hebben middels een jongerenparticipatie een lager rendement. Mogelijk differentiatie in lidmaatschap voor verschillende doelgroepen.
Actie: Onderzoeken of een statutenwijziging en ALV-besluit nodig zijn.